

UZASADNIENIE

I. CEL PROJEKTOWANEJ USTAWY

Projekt ustawy o zmianie ustawy o sporcie oraz niektórych innych ustaw, zwany dalej „projektem”, ma na celu wprowadzenie do porządku prawnego rozwiązań, które przyczynią się do ograniczenia w polskim sporcie występowania negatywnych rozwiązań takich jak dyskryminacja, przemoc czy nierówne traktowanie.

Sport jest jedną z dziedzin życia społecznego, w których występują przypadki zachowań związanych z dyskryminacją, przemocą, a także nierównym traktowaniem poszczególnych osób. Potwierdzają to głośne przypadki doniesień medialnych zarówno na świecie (np. skandal w Hockey Canada czy molestowanie gimnastyczek w USA) jak i w Polsce (afery w Polskim Związku Tenisowym, w Szkole Mistrzostwa Sportowego PZKOSZ w Łomiankach czy przemoc wobec sędziów w niższych ligach piłkarskich). Potrzebę wprowadzenia do polskiego prawa rozwiązań ograniczających występowanie tego typu negatywnych zachowań potwierdzają również opublikowane w ostatnich latach badania, w tym przeprowadzone na zlecenie Ministra Sportu w 2020 r. badanie „Sytuacja kobiet w polskim sporcie wyczynowym”. Postulaty w tym zakresie zgłaszały w ostatnich latach zarówno organizacje pozarządowe jak i Rzecznik Praw Obywatelskich. Projektowane przepisy wychodzą również naprzeciw propozycjom zgłaszanym w poprzedniej kadencji Sejmu przez Parlamentarny Zespół ds. Sportu Kobiet oraz współpracujący z zespołem eksperci.

W polskim sporcie niezbędna jest też poprawa sytuacji kobiet, w tym zwiększenie ich roli w procesach decyzyjnych w polskich związkach sportowych, zwanych dalej „PZS”. W lutym 2024 w 20 na 69 PZS nie było ani jednej kobiety w zarządzie PZS. W zaledwie 1/4 PZS w zarządzie jest więcej niż 30 % kobiet. Jedyne w 4 na 69 PZS kobieta sprawuje funkcję prezesa PZS. Jest to niepokojące zjawisko, zwłaszcza jeżeli weźmie się pod uwagę fakt, że kobiety stanowią wg danych GUS z 2022 r. ponad 40 % zawodniczek kadr narodowych.

Innym aspektem nierówności, który dotyka kobiety w sporcie, jest kwestia otrzymywania stypendium sportowego w okresie po urodzeniu dziecka. Obecnie kobiety otrzymują stypendium Ministra w wysokości 50% przez pół roku po urodzeniu dziecka. Są one zatem w dużo mniej korzystnej sytuacji niż osoby zatrudnione na umowę o pracę.

Kolejnym problemem, z którym mierzy się projekt jest przeciwdziałanie przemocy wobec sędziów sportowych. W ostatnich latach mamy do czynienia ze znacznie częstszym

występowaniem incydentów polegających na naruszaniu godności osobistej i nietykalności cielesnej sędziów. W poprzedniej kadencji parlamentu do Sejmu wpłynęła również petycja dotycząca wzmocnienia ochrony prawnej sędziów sportowych.

Projekt przewiduje również wsparcie rozwiązań poprawiających sytuację sportowców na rynku pracy po zakończeniu kariery, poprzez wprowadzenie do ustawy rozwiązań motywujących sportowców do kontynuowania nauki w trakcie kariery sportowej. Propozycje zawarte w projekcie są odpowiedzią na wytyczne Unii Europejskiej w zakresie kariery dwutorowej sportowców z 2013 r.

Większość z przyjętych w projekcie rozwiązań próbowano wcześniej wdrożyć bez wprowadzania zmian legislacyjnych. W 2017 r. Minister Sportu i Turystyki opracował i przyjął Kodeks Dobrego Zarządzania dla Polskich Związków Sportowych. Dokument ten nie miał charakteru wiążącego, co spowodowało, że znaczna część PZS nie wdrożyła wytycznych tego kodeksu, w tym tych odnoszących się do kwestii udziału kobiet w organach decyzyjnych PZS czy też podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w sporcie.

Ministerstwo Sportu i Turystyki, zwane dalej „MSiT”, w 2023 roku zrealizowało badanie skierowane do wszystkich PZS w zakresie procedur przeciwdziałania molestowaniu i dyskryminacji. W badaniu wzięło udział 77% wszystkich PZS, tj. 53 z 69 PZS.

Celem badania było uzyskanie informacji dotyczących stopnia wdrożenia przez PZS procedur przeciwdziałania molestowaniu i dyskryminacji, a także identyfikacja potrzeb szkoleniowych m.in. przedstawicieli związków, zawodników i trenerów w tym zakresie.

Jedynie 38% PZS (20 PZS) przyjęło dotychczas regulamin zawierający zasady przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi i innym nadużyciom wobec zawodników i innych osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym. 20% PZS (15 PZS) powołało pełnomocnika ds. przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi i innym nadużyciom. 45% PZS (24 PZS) zadeklarowało wdrożenie polityki w zakresie ochrony nietykalności fizycznej i psychicznej zawodników. 53% PZS (28 PZS) powołało dotychczas rzecznika dyscyplinarnego.

PZS w ramach ww. badania zostały również zapytane o działania profilaktyczne w zakresie walki z dyskryminacją w sporcie, prowadzone na przestrzeni ostatniego roku (tj. od października 2022 r. do września 2023 r.) – 53% (28 PZS) przedstawicieli PZS odpowiedziało, że tego typu działań nie prowadzono.

W ramach badania ponad połowa badanych PZS wyraziła potrzebę odbycia przez kadre zarządzającą lub administracyjną szkolenia w zakresie przeciwdziałania przyczynom przestępczości w obszarze sportu lub możliwości uzyskania pomocy przez osoby pokrzywdzone. W tych samych obszarach ponad połowa reprezentantów PZS widzi potrzebę szkoleń adresowanych do trenerów, zawodników kadr narodowych oraz przedstawicieli klubów sportowych.

II. NAJWAŻNIEJSZE ROZWIĄZANIA PRZEWIDZIANE W PROJEKCIE:

Przeciwdziałanie dyskryminacji kobiet w PZS:

Projekt przewiduje wprowadzenie polityki, która ma zapewnić bardziej zrównoważoną reprezentację płci w zarządach PZS i zwiększenia udziału kobiet w procesach decyzyjnych w PZS. W przypadku zarządów liczących od 2 do 5 członków zakłada się, że w ich skład powinno wchodzić nie mniej niż jedna kobieta i nie mniej niż jeden mężczyzna. W przypadku zarządów PZS liczących więcej niż 5 członków przewiduje się, że reprezentacja każdej z płci powinna wynosić co najmniej 30%. Wymóg 30% reprezentacji każdej z płci ma dotyczyć również organów kontroli wewnętrznej PZS. Zaproponowane rozwiązania wpłyną na demokratyzację i poprawę jakości procesów decyzyjnych w PZS. Zgodnie z badaniami z zakresu zarządzania im większa różnorodność w organach decyzyjnych danej organizacji tym skutecznej ona działa. Przewiduje się również, że przepisy te staną się zachętą dla kobiet do aktywniejszego włączania się w działalność PZS. Aby zapewnić skuteczność zaproponowanych rozwiązań, projekt zakłada możliwość ograniczenia lub nieprzyznania finansowania lub dofinansowania realizacji zadań ze środków budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego, zwanych dalej „jst”, oraz z państwowych funduszy celowych, gdy PZS nie spełni wymogów kwoty płci w zarządach PZS.

Udział przedstawicieli zawodników kadry narodowej w zarządach PZS

Celem zaproponowanej zmiany jest zapewnienie gwarancji udziału przedstawicieli zawodników kadry narodowej w składach zarządów polskich związków sportowych, zwanych dalej PZS. Projektowane zmiany zakładają zwiększenie roli osób czynnie uprawiających sport w procesach decyzyjnych w PZS. Ponieważ zawodnicy kadry narodowej są uczestnikami współzawodnictwa sportowego i posiadają niezbędną wiedzę dotyczącą specyfiki uprawiania sportu oraz funkcjonowania w sporcie, będą oni mogli stanowić merytoryczne wsparcie zarządów PZS. Ponieważ projekt ustawy przewiduje 30% udział kobiet w składach zarządów PZS, zasadne jest, aby sportowcy również mieli odpowiednią reprezentację, w zaproponowanej

wielkości połowy udziału kobiet. Wysokość około 15% przedstawicieli zawodników kadry narodowej w zarządach PZS przekłada się średnio na 1 na 7 członków zarządu PZS, co zostało zaproponowane w ust. 1. Wnioskodawca pragnie wskazać, że wymagania w projektowanych przepisach art. 9a i 9b wzajemnie się nie wykluczają.

Głównym zadaniem zawodników kadry narodowej – członków zarządów PZS będzie monitorowanie realizacji założeń programów szkoleniowych, wpływ na określanie kryteriów naboru do kadry narodowej oraz kryteriów naboru do reprezentacji olimpijskiej. Zawodnicy będą także czynnie uczestniczyć w działaniach promocyjnych na rzecz danego sportu, w szczególności w działaniach skierowanych do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Na potrzeby projektowanej zmiany oraz w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych zaproponowano wprowadzenie pojęcia zawodnika kadry narodowej, które będzie funkcjonowało pomocniczo, a zakres przedmiotowy definicji ma dotyczyć wyłącznie dodawanego przepisu art. 9b. Projektowana ustawa nie zakłada, aby projektowana definicja zawodnika kadry narodowej była stosowana do całej ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2023 r. poz. 2048 oraz z 2024 r. poz. 1166), zwaną dalej „ustawą o sporcie”. Projektowany przepis zakłada również, że przez zawodnika kadry narodowej rozumie się osobę, która w okresie czterech lat poprzedzających wybory do składu zarządu PZS przez co najmniej rok była zawodnikiem kadry narodowej w sporcie organizowanym przez ten PZS, przy czym przepis dotyczy wyłącznie zawodników pełnoletnich, którzy posiadają pełną zdolność do czynności prawnych.

Ponadto projektowany przepis określa, że szczegółowy sposób wyboru przedstawicieli zawodników będzie należał do wyłącznej kompetencji PZS, które określą tryb wyboru przedstawicieli w swoich statutach.

Wprowadzenie ochrony kobiet po urodzeniu dziecka:

Nowelizacja w art. 32 ust. 6 ustawy o sporcie polega na wydłużeniu z pół roku do roku okresu pobierania stypendium sportowego przez członkini kadry narodowej po urodzeniu dziecka oraz zwiększeniu kwoty pobieranej w tym okresie z 50% do 81,5% wysokości stypendium.

Wydłużenie okresu pobierania stypendium przez zawodniczki po porodzie oraz zwiększenie przyznawanej kwoty usuwa dysproporcję praw zawodniczek w stosunku do innych kobiet zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Dotychczasowy okres 6 miesięcy

od porodu był w większości sportów niewystarczający do powrotu przez zawodniczki do poziomu sportowego umożliwiającego skuteczną rywalizację na międzynarodowych imprezach mistrzowskich. Przedłużenie stypendium może pomóc w utrzymaniu ich aktywności sportowej i łączenia jej z obowiązkami macierzyńskimi oraz umożliwić optymalny powrót do pełnej gotowości startowej.

Wprowadza się również przepis, który przyznaje stypendium sportowe w wysokości równej 81,5% przyznanego stypendium na okres 12 tygodni po porodzie w przypadku, gdy kobieta urodziła martwe dziecko lub gdy dziecko zmarło przed upływem ośmiu tygodni życia. Przepis stanowi analogiczne rozwiązanie do przepisu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465) – jednak przewiduje dłuższy (o 4 tygodnie) okres wypłaty świadczenia. Jednocześnie zgodnie z zaproponowanymi uwagami dodaje się projektowany przepisu w zakresie wydłużenia okresu stypendialnego w przypadkach określonych w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (UD65) procedowanym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, co ma na celu zbliżenie warunków sportowczyń po urodzeniu dziecka do praw kobiet zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Projekt zakłada również zmianę art. 31, który dotyczy stypendiów przyznawanych przez jst. Zmiana ma na celu wprowadzenie analogicznych zasad ochrony kobiet w ciąży i po urodzeniu dziecka w odniesieniu do tych stypendiów. Dotychczasowe rozwiązanie nie gwarantowało zabezpieczenia kobiet, którym jst ustanowiły stypendia sportowe. Planowane zmiany mają na celu zrównać prawa zawodniczek z prawami innych kobiet, które są zatrudniane na podstawie umowy o pracę.

Przeciwdziałanie przemocy i dyskryminacji w sporcie:

Projekt wprowadza do ustawy o sporcie nowy rozdział 6b – „Przeciwdziałanie przemocy i dyskryminacji w sporcie”. Przepisy tego rozdziału zobowiązują kluby sportowe, związki sportowe, PZS oraz spółki zarządzające ligami zawodowymi do przyjęcia standardów przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie, które obejmować mają również standardy ochrony małoletnich, o których mowa w art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560). Standardy te mają być udostępniane na stronie internetowej danego podmiotu. Projekt nakłada na podmioty obowiązek upowszechniania problematyki przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy w sporcie. Dodatkowe obowiązki zostaną nałożone

na PZS i związki sportowe, które będą musiały wyznaczyć pełnomocników do spraw przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie. Sankcją za niedopełnienie obowiązków ma być zakaz ubiegania przez te podmioty o finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań ze środków budżetu państwa, budżetu jst oraz z państwowych funduszy celowych.

Projekt przewiduje również powołanie przy ministrze właściwym ds. kultury fizycznej Rzecznika ochrony praw zawodników i innych osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym, zwanego dalej „Rzecznikiem” – na wzór Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców. Do zadań rzecznika będzie należeć monitorowanie aktów przemocy i dyskryminacji w sporcie, podejmowanie działań na rzecz eliminacji i ograniczania ich skutków, upowszechnianie wiedzy i problematyki dotyczącej tych obszarów. Rzecznik będzie współpracował z podmiotami działającymi w sporcie, w tym z pełnomocnikami powołanymi w PZS i związkach sportowych. Rzecznik będzie zajmował się także opiniowaniem aktów prawnych, działalnością analityczno-badawczą i współpracą z innymi podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji. Projekt przyznaje Rzecznikowi również kompetencje, aby występować w niektórych postępowaniach po stronie pokrzywdzonego. Projekt nakłada na Rzecznika również inne obowiązki, w tym prowadzenia szkoleń w zakresie problematyki przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy w sporcie dla podmiotów działających w tym obszarze. Rzecznikowi będzie przysługiwać również prawo przeprowadzania w PZS kontroli w zakresie wypełniania obowiązków wynikających z wprowadzanego tym projektem art. 36i ustawy o sporcie oraz obowiązków wynikających z art. 21 oraz art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

Projekt ustawy nakłada na wskazane w nim podmioty obowiązek przyjęcia standardów ochrony zawodników i innych osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym zarówno w odniesieniu do osób dorosłych jak i dzieci stąd wprowadzenie w projekcie odesłania do standardów ochrony małoletnich, o których mowa w art. 22b ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024. Poz. 560). Odesłanie to ma na celu ujednoczenie (zwłaszcza w odniesieniu do dzieci) standardów wynikających z obu ustaw.

Ponadto, projekt wprowadza sankcje dla podmiotów, które nie wprowadzą standardów co spowoduje znacznie bardziej skuteczne wdrożenie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich w obszarze sportu.

Projekt określa także narzędzia monitorowania wdrożenia przewidywanych w ww. ustawach rozwiązań przez Ministra i działającego w jego imieniu Rzecznika w jednostkach nadzorowanych przez Ministra. Ponadto wprowadzona konstrukcja systemowa pozwala na zastosowanie zaproponowanych sankcji, o której mowa w art. 36m projektowanej ustawy.

Projekt przewiduje, że Rzecznika będzie powoływał i odwoływał minister właściwy ds. kultury fizycznej na 5-letnią kadencję. Rzecznik będzie działał przy pomocy zastępcy Rzecznika oraz biura w ministerstwie obsługującym ministra właściwego ds. kultury fizycznej. Wynagrodzenie Rzecznika i zastępcy Rzecznika będzie ustalone na zasadach określonych w ustawie z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 624).

Ponadto, projekt przewiduje zmiany przepisów dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej mające na celu dostosowanie ich do zagadnień związanych z przemocą i dyskryminacją w sporcie.

Wprowadzenie projektowanych przepisów powinno znacząco zwiększyć ochronę osób w sporcie przed przemocą i dyskryminacją. Wprowadzane rozwiązania mają służyć również podwyższeniu świadomości i wagi tych zagadnień, w szczególności wśród osób zarządzających polskim sportem. Powołanie Rzecznika oraz pełnomocników w PZS i związkach sportowych spowoduje, że ofiary przemocy i dyskryminacji w sporcie będą lepiej chronione oraz uzyskają potrzebne im wsparcie. Rzecznik będzie pełnił de facto funkcję ombudsmana sportowców i osób działających w sporcie. Przewiduje się, zwłaszcza w pierwszych latach funkcjonowania Rzecznika, że liczba spraw, którymi będzie się on zajmował będzie znaczna, gdyż istnieje szansa, że Rzecznik otrzyma zgłoszenia dotyczące wydarzeń, które mogły mieć miejsce w ciągu ostatnich lat.

Zapewnienie dodatków do stypendiów, w uzasadnionych przypadkach dla członków kadry narodowej:

Projekt wprowadza zmiany art. 32 polegające na przepisów, które pozwolą ministrowi właściwemu ds. kultury fizycznej na przyznanie dodatku w wysokości 20% stypendium sportowego sportowcom studentom lub doktorantom, a także przyznania jednorazowego dodatku do stypendium sportowego w wysokości maksymalnie 2-krotności podstawy sportowcom, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości. Wprowadzenie tych przepisów ma być zachętą dla młodych sportowców do kontynuowania nauki i zdobywania dyplomów ukończenia studiów. Pozwoli to poprawić sytuację sportowców na rynku pracy po zakończeniu

kariery sportowej i ma stanowić jeden z elementów działań na rzecz kariery dualnej. Podejmując decyzję o przyznaniu stypendium minister właściwy do spraw kultury fizycznej weźmie pod uwagę m.in. dotychczasowe wyniki w nauce wskazujące na możliwości zawodnika lub zawodniczki do podjęcia studiów i łączenia ich z karierą sportową na wysokim poziomie, ale także przebieg dotychczasowej kariery sportowej oraz sytuację materialną zawodnika lub zawodniczki.

Zapewnienie ochrony prawnej jak dla funkcjonariusza dla sędziego sportowego prowadzącego współzawodnictwo sportowe

Projekt przewiduje dodanie do ustawy o sporcie przepisu art. 38a, który wskazuje, że osoba sprawująca funkcję sędziego sportowego podczas prowadzenia współzawodnictwa sportowego korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego. Oznacza to, że przedmiotem szczególnej ochrony prawnokarnej stanie się m.in. nietykalność cielesna sędziów, ich życie i zdrowie, godność osobista, a także – prawidłowość prowadzonych przez nich czynności oraz szacunek dla realizowanych przez nich zadań. W rezultacie na szkodę sędziów prowadzących współzawodnictwo sportowe będą mogły być popełnione m.in. przestępstwa naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego – art. 222 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17), zwanej dalej „KK”, czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego (art. 223 § 1 KK) czy znieważenia funkcjonariusza publicznego (art. 226 § 1 KK). W ten sposób zaostrzona zostanie odpowiedzialność karna osób, które dopuszczają się zamachów na sędziów wykonujących swoje obowiązki, co powinno spowodować zmniejszenie ilości tego typu incydentów.

Należy zwrócić uwagę, że obecny poziom ochrony sędziów jest niewystarczający, co uzasadnia wprowadzenie dodatkowej ochrony dla tej kategorii osób, w szczególności, że określony w przepisie katalog imprez sportowych wskazuje, że zakres spraw ściganych z urzędu będzie racjonalnie ograniczony. Charakter masowy imprez sportowych uzasadnia wprowadzenie dodatkowej ochrony dla sędziów sportowych.

Ponadto, projektowana zmiana nie spowoduje znaczącego wzrostu spraw, gdyż w ocenie projektodawcy zmieni się charakter tych wniosków a nie ich ilość – dotychczasowe wnioski o ściganie z oskarżenia prywatnego będą teraz miały charakter publicznoskargowy.

Zmiany dotyczące ewidencji „Sportowe talenty”

Projekt przewiduje zmianę nazwy ewidencji „Sportowe talenty” na ewidencję „Badanie kompetencji ruchowych uczniów”. Wprowadzane przepisy ograniczą również funkcjonowanie

ewidencji jedynie do celów statystycznych. Oznacza to, że nie będzie możliwe pozyskiwanie danych z ewidencji przez kluby sportowe, związki sportowe i PZS, które służyć miało identyfikacji talentów. Mając na uwadze dyskusje związane z ochroną oraz przetwarzaniem danych osobowych z ewidencji, projektowane przepisy mają na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa danych osobowych uczniów i ograniczenie ich przetwarzania. Zagregowane i zanonimizowane dane (tj. wysokość, masa ciała i wyniki prób sprawności) będą mogły być przekazywane wyłącznie do celów naukowo-badawczych, dydaktycznych, oświatowych lub statystycznych.

Doprecyzowanie przepisów o przekształceniu związków sportowych w PZS

Zmianie i doprecyzowaniu wymaga brzmienie art. 12 ust. 2 ustawy o sporcie, tak aby utworzenie (rejestracja) PZS było rozumiane wyłącznie jako przekształcenie dotychczas działającego i już utworzonego związku sportowego, a nie fakt uzyskania odrębnej osobowości prawnej.

Z uwagi na pojawiające się przypadki odmowy wpisu do KRS przez sądy rejestrowe nowych PZS w sytuacji, w której na tej samej podstawie prawnej inne PZS były przekształcane przez inne sądy rejestrowe, koniecznym stało się doprecyzowanie przepisu art. 12 ust. 2 ustawy o sporcie. Zmiana nie wprowadza zasadniczych zmian w sposobie powstawania nowych PZS z uwagi na fakt, że wpis do KRS konstituował przekształcenie wnioskodawcy, którym był związek sportowy w PZS, który w ten sposób uzyskiwał podmiotowość prawną.

Sądy odmawiając wpisu do KRS wskazywały, że przepis art. 12 ust. 2 nakłada obowiązek niejako utworzenia nowej osoby prawnej, co jest sprzeczne z założeniami ustawy, gdyż powstanie PZS powstaje w wyniku przekształcenia związku sportowego (wnioskodawcy) w PZS, bez konieczności tworzenia nowego, odrębnego podmiotu.

Zaproponowana zmiana ma zatem charakter porządkujący, wskazujący na zakończenie procedury utworzenia PZS, o której mowa w art. 7 i 11 ustawy o sporcie.

Dofinansowanie zadań związanych z przygotowaniem kadry narodowej przez

Instytut Sportu – Państwowy Instytut Badawczy, zwany dalej „IS PIB”:

Projekt dodaje do listy obecnych podmiotów, które mogą otrzymać dofinansowanie zadań związanych z przygotowaniem kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paralimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy, nowy podmiot w postaci IS PIB. Jeżeli PZS nie może otrzymać bezpośrednio

dofinansowania z ww. programów, a istnieje konieczność zapewnienia ciągłości przygotowań kadr narodowych do udziału w najważniejszych imprezach na poziomie mistrzowskim, dzięki powierzeniu tej roli w uzasadnionych przypadkach IS PIB będzie można zapewnić środki dla danego sportu. IS PIB, jako jednostka podległa ministrowi właściwemu do spraw kultury fizycznej, zapewni transparentność procesu rozliczania dotacji. Powierzenie IS PIB ew. umowy na przygotowanie kadr narodowych nie będzie prowadziło do zwiększenia nakładów finansowych. Pracownicy zaangażowani przy realizacji konkretnej umowy będą mogli być ujęci tak jak przy umowach z innymi PZS w kosztach pośrednich określonych w danym programie.

IS PIB jest jednostką prowadzącą badania, analizy i prace rozwojowe w obszarze sportu. Ze względu na szeroki zakres merytorycznej współpracy, liczbę zadań realizowanych przez IS PIB na zamówienie MSiT oraz związane z tym zatrudnianie dużej liczby fachowców sportowych (m.in. byłych wybitnych trenerów, byłych szefów wyszkolenia polskich związków sportowych, byłych działaczy sportowych czy byłych urzędników państwowych) IS PIB posiada wszelkie kwalifikacje i zdolności organizacyjne do realizacji zadań publicznych w ww. obszarze.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że podmioty do tej pory ujęte w ustawie o sporcie, jako te mogące poza PZS otrzymywać dofinansowanie zadań związanych z przygotowaniem kadr narodowych, czyli Polski Komitet Olimpijski i Polski Komitet Paralimpijski nie są podległe MSiT i realizacja przez nie tych zadań opierała się wyłącznie na dobrej woli tych podmiotów.

Dodatkowe wyłączenie od zakazu wobec członka zarządu PZS

Zaprojektowana zmiana polega na dodaniu nowego przepisu ust. 3b, który wprowadza wyłączenie od ustanowionego w art. 9 ust. 3 pkt 6 ustawy o sporcie zakazu wobec członka zarządu PZS bycia członkiem organu, prokurentem lub pełnomocnikiem podmiotu świadczącego na rzecz PZS usługi, dostawy lub roboty budowlane, w tym usługi sponsoringu finansowego lub rzeczowego w przypadku członka zarządu PZS będącego członkiem rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego, w której ten PZS posiada akcje lub udziały, w tym spółki zarządzającej, utworzoną przez ten związek, ligą zawodową, w której ten PZS posiada akcje lub udziały.

III. SZCZEGÓŁOWE ROZWIĄZANIA ZAPROPONOWANE W PROJEKCIE

Art. 1 wprowadza zmiany w ustawie o sporcie:

Pkt 1 przewiduje zmiany w art. 9:

1. Lit. a wprowadza korektę legislacyjną, która prowadzi do ujednolicenia stosowanych pojęć, tj. zastępując wyraz „zebranie” wyrazem „zgromadzenie” w pojęciu „walne zgromadzenie członków albo delegatów”. Ujednolica to to pojęcia do pojęć zastosowanych w art. 9 ust. 5, 7 i 8 ustawy o sporcie.
2. Lit. b polega na dodaniu nowego przepisu ust. 3b, który wprowadza wyłączenie od ustanowionego w art. 9 ust. 3 pkt 6 ustawy o sporcie zakazu wobec członka zarządu PZS bycia członkiem organu, prokurentem lub pełnomocnikiem podmiotu świadczącego na rzecz PZS usługi, dostawy lub roboty budowlane, w tym usługi sponsoringu finansowego lub rzeczowego w przypadku członka zarządu PZS będącego członkiem rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego, w której ten PZS posiada akcje lub udziały, w tym spółki zarządzającej, utworzoną przez ten związek, ligą zawodową, w której ten PZS posiada akcje lub udziały.

Pkt 2 przewiduje dodanie po art. 9 nowego art. 9a i 9b:

1. Art. 9a ust. 1 ma na celu zagwarantować obowiązek prowadzenia przez PZS polityki, która ma celu zapewnić zrównoważoną reprezentację płci we władzach PZS.
2. Art. 9a ust. 2 wprowadza rozwiązania dotyczące kwot przedstawicieli każdej płci w zarządach PZS. W skład zarządów PZS, które liczą 2–5 członków powinien wchodzić co najmniej jeden reprezentant każdej płci. Dla zarządów PZS liczących więcej niż pięciu członków zostanie wprowadzony wymóg 30% reprezentantów każdej z płci w składzie zarządu PZS.
3. Art. 9a ust. 3 przewiduje, że dla organów kontroli wewnętrznej PZS wprowadza się obowiązek gwarancji kwotowej reprezentacji każdej z płci (wymóg 30% każdej z płci), niezależnie od ilości osób w tym organie.
4. Art. 9a ust. 4 wprowadza sankcję finansową za nieprzestrzeganie przepisów art. 9a ust. 2 i 3 tj. niewprowadzenia zasad zrównoważonej reprezentacji płci. Sankcja polega uniemożliwieniu finansowania lub dofinansowania PZS przez podmioty do tego uprawnione w przypadku, gdy PZS nie spełnia wymogów.
5. Art. 9a ust. 5 wskazuje na obowiązek zamieszczenia na stronie Ministerstwa Sportu i Turystyki wykazu PZS, które nie dopełniły obowiązku zachowania zrównoważonej reprezentacji płci w zarządach PZS.
6. Art. 9b ust. 1 wprowadza obowiązek wprowadzenia w składach zarządów PZS, z wyjątkiem zarządów jednoosobowych, przedstawicieli zawodników kadry narodowej w

sporcie, przy czym na każdym siedmiu członków zarządu polskiego związku sportowego powinien przypadać co najmniej jeden przedstawiciel zawodników kadry narodowej.

7. Art. 9b ust. 2 wprowadza zakres podmiotowy, określający kto wybiera przedstawicieli zawodników kadry narodowej – mogą ich wybierać jedynie zawodnicy kadry narodowej.
8. Art. 9b ust. 3 wprowadza na potrzeby projektowanej zmiany oraz w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych pojęcie zawodnika kadry narodowej, które będzie funkcjonowało pomocniczo, a zakres przedmiotowy definicji ma dotyczyć wyłącznie dodawanego przepisu art. 9b. Projektowany przepis nie zakłada, aby definicja zawodnika kadry narodowej była stosowana do całej ustawy o sporcie. Projektowany przepis zakłada również, że przez zawodnika kadry narodowej rozumie się osobę, która w okresie czterech lat poprzedzających pół roku przed wyborami do składu zarządu PZS przez co najmniej rok była zawodnikiem kadry narodowej w sporcie organizowanym przez ten PZS, przy czym przepis dotyczy wyłącznie zawodników pełnoletnich, którzy posiadają pełną zdolność do czynności prawnych.
9. Art. 9b ust. 4 zakłada, że szczegółowy sposób wyboru przedstawicieli zawodników będzie należał do wyłącznej kompetencji PZS, które określą tryb wyboru przedstawicieli w swoich statutach.
10. Art. 9b ust. 5 wprowadza natomiast dodatkowy obowiązek, aby PZS prowadził oraz udostępniał wykaz zawodników kadry narodowej, którzy posiadają czynne prawo wyborcze przedstawicieli zawodników kadry narodowej, w tym na stronie internetowej, jeśli ją posiada. Projektowana zmiana ma na celu zapewnienie przejrzystości w wyborze zarządów PZS oraz umożliwić sprawdzenie, czy dany PZS realizuje właściwie obowiązki i czy może się ubiegać o finansowanie, o którym mowa w art. 9a ust. 4.

Pkt 3 wprowadza zmiany przez doprecyzowanie art. 12 ust. 2 ustawy o sporcie, tak aby utworzenie (rejestracja) PZS było rozumiane wyłącznie jako przekształcenie dotychczas działającego i już utworzonego związku sportowego, a nie fakt uzyskania odrębnej osobowości prawnej. Zaproponowana zmiana ma zatem charakter porządkujący, wskazujący na zakończenie procedury utworzenia PZS, o której mowa w art. 7 i 11 ustawy o sporcie.

Sądy odmawiając wpisu do KRS wskazywały, że przepis art. 12 ust. 2 ustawy o sporcie, nakłada obowiązek niejako utworzenia nowej osoby prawnej, co jest sprzeczne z założeniami projektowanej ustawy. Należy bowiem wskazać, że PZS powstają w wyniku przekształcenia

związku sportowego (wnioskodawcy) w PZS, bez konieczności tworzenia nowego, odrębnego podmiotu.

Obecne brzmienie tego przepisu może bowiem istotnie sugerować, że w następstwie zgody wydanej w formie decyzji Ministra Sportu i Turystyki PZS utworzony jest jako zupełnie nowy podmiot, co jest błędnym stanowiskiem. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z treścią art. 11 ust. 2 pkt 4 ustawy o sporcie do wniosku o zezwolenie na utworzenie PZS, jako jednego z załączników, wymaga się dołączenia „zaświadczenia o przynależności do międzynarodowej federacji sportowej”, a więc gdyby uznać stanowisko prezentowane w ostatnim czasie przez sądy rejestrowe – oznaczałoby to obowiązek wykazania się członkostwem przez nieistniejący jeszcze PZS, tj. wnioskodawcę, który w tej sytuacji nie mógł by być podmiotem praw i obowiązków.

Celem wprowadzenia zmiany jest natomiast potwierdzenie dotychczasowej praktyki, w której wnioskodawca (związek sportowy) już istnieje i działa w obrocie prawnym, a w wyniku wydania zgody przez Ministra Sportu i Turystyki i w następstwie dokonania wpisu rejestrze ten sam podmiot staje się PZS.

Zaproponowana zmiana ma zatem charakter porządkujący, wskazujący na zakończenie procedury utworzenia PZS, o której mowa w art. 7 i 11 ustawy o sporcie.

Pkt 4 przewiduje zmiany w art. 29:

1. Zaproponowane brzmienie ust. 1a pkt 1 przyznaje ministrowi właściwemu do spraw kultury fizycznej uprawnienie do udzielenia instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą Centralny Ośrodek Sportu, dla której jest organem założycielskim, dotacji celowej z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej, na realizację zadań publicznych związanych z zapewnieniem warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych do szkolenia sportowego w zakresie bieżącego utrzymania również innych obiektów niż sportowe i zarządzania nimi. W związku z powyższym zasadne byłoby rozszerzenie dofinansowania ze środków budżetu państwa w formie dotacji celowej również na inne obiekty w tym obiekty noclegowe funkcjonujące pod nazwą internatów sportowych. Zapewnienie optymalnych warunków pobytowych oraz wymaganej jakości tej usługi dla PZS i innych podmiotów sportowych, wiąże się z koniecznością ciągłego rosnącego finansowania internatów sportowych w perspektywie zmieniających się cen towarów i usług, w tym: konieczność utrzymania w nie pogorszonym stanie powierzchni bardzo intensywnie eksploatowanych i opiekę

serwisową i remontową, stale i znacząco rosnących cen mediów, budowę automatyki hotelowej i systemów rezerwacji oraz tworzenia i wdrażania nowych standardów pracowników. Zarządzanie obiektami noclegowymi wymaga również zapewnienia specjalistycznych usług gastronomicznych oraz wymaganej jakości tej usługi dla PZS i innych podmiotów sportowych, a także zapewnienie kontroli i bezpieczeństwa żywnościowego, wiąże się z koniecznością ciągłego rosnącego finansowania w perspektywie zmieniających się cen towarów i usług, w tym: stale i znacząco rosnących cen mediów, wzrostu cen surowców, transportu półproduktów i produktów spożywczych i unowocześniania parku maszynowego.

2. W ust. 7 projekt dodaje do listy obecnych podmiotów, które mogą otrzymać dofinansowanie zadań związanych z przygotowywaniem kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paralimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy, nowy podmiot w postaci IS PIB. Należy podkreślić że IS PIB jest jednostką nadzorowaną przez Ministra Sportu i Turystyki. Oprócz wsparcia w zapewnieniu środków dla sportu w uzasadnionych przypadkach, do bieżących zadań Instytutu należy powadzenie badań, analiz i prac rozwojowych w obszarze sportu. IS PIB jest jednostką prowadzącą badania, analizy i prace rozwojowe w obszarze sportu. Ze względu na szeroki zakres merytorycznej współpracy, liczbę zadań realizowanych przez IS PIB na zamówienie MSiT oraz związane z tym zatrudnianie dużej liczby fachowców sportowych (m.in. byłych wybitnych trenerów, byłych szefów wyszkolenia PZS, byłych działaczy sportowych czy byłych urzędników państwowych) posiada on wszelkie kwalifikacje i zdolności organizacyjne do realizacji zadań publicznych w ww. obszarze. Rozwiązanie będzie stosowane w przypadku niewydolności finansowej lub organizacyjnej PZS, a także nieprawidłowego rozliczania z PZS dotacji ze środków publicznych.

Pkt 5 przewiduje zmianę w art. 31, która polega na wprowadzeniu nowego przepisu, który nakłada na jst obowiązek zagwarantowania finansowania stypendiów sportowych dla kobiet, którym ustanowiono stypendia sportowe, a które stały się niezdolne do uprawiania sportu wskutek ciąży lub urodzenia dziecka – na zasadach analogicznych dla zawodniczek, które otrzymują stypendia sportowe wypłacane przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej.

Pkt 6 przewiduje:

1. W literze a – dodanie po ust. 1k nowych ust. 1ka–1ke:
  - 1) ust. 1ka ma umożliwić ministrowi właściwemu ds. kultury fizycznej na przyznawanie dodatku w wysokości 20% stypendium sportowego sportowcom studentom lub doktorantom na okres 6 miesięcy;
  - 2) ust. 1kb określa dokumenty, które są niezbędne do otrzymania dodatku, o którym mowa w ust. 1ka;
  - 3) ust. 1kc ma umożliwić ministrowi właściwemu ds. kultury fizycznej na przyznanie członkom kadry narodowej, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości, jednorazowego dodatku do stypendium sportowego w wysokości maksymalnie 2-krotności podstawy stypendium sportowego;
  - 4) ust. 1kd określa dokumenty, które są niezbędne do otrzymania dodatku, o którym mowa w ust. 1ka;
  - 5) ust. 1ke stanowi doprecyzowuje zasady na jakich mają być wypłacane dodatki – przepisy art. 32 ust. 2–5 ustawy o sporcie oraz przepisy wydane na podstawie art. 32 ust. 7 stosuje się odpowiednio.
2. W literze b – zmiana ust. 6, która ma wprowadzić korzystniejsze przepisy dla członkiń kadry narodowej, które stały się niezdolne do uprawiania sportu wskutek ciąży lub urodzenia dziecka. Nowe brzmienie przepisu przewiduje, że:
  - 1) przez okres ciąży – wypłata stypendium będzie się odbywać na dotychczasowych zasadach, w wysokości 100%;
  - 2) po urodzeniu dziecka okres świadczenia zostanie wydłużony z 6 miesięcy do roku, a wysokość wypłacanego stypendium zostanie zwiększona z 50% do 81,5% przyznanego stypendium sportowego – co stanowi dostosowanie wysokości stypendium do wysokości świadczenia, o którym mowa w art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa;
  - 3) wprowadzona zostanie również gwarancja wypłaty stypendium przez okres 12 tygodni po porodzie w razie urodzenia martwego dziecka, która obejmuje również przypadki poronień (urodzenia martwego dziecka przed upływem dwudziestego drugiego tygodnia ciąży) – w wysokości równej 81,5% przyznanego stypendium sportowego. Art. 180¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy zapewnia urlop macierzyński w wymiarze 8 tygodni, natomiast projekt zakłada o połowę

dłuższy okres, co powinno pozytywnie przełożyć się możliwość przywrócenia pełni sprawności osób zajmujących się sportem.

3. W literze c po ust. 6 dodaje się ust. 6a, który wprowadza przepisy zgodnie z analogicznymi przepisami jak w projekcie nowelizacji ustawy – Kodeks pracy (UD65). Przepis ten zakłada wprowadzenie dodatkowych tygodnie wypłaty stypendiów sportowych.

Założeniem wprowadzenia powyższych przepisów jest zapewnienie większej ochrony kobiet niezdolnych do uprawiania sportu wskutek ciąży lub urodzenia dziecka niż obecnie funkcjonujące przepisy z zakresu prawa pracy.

Pkt 7 jest zmianą o charakterze legislacyjnym, która wyłącza możliwość przyznawania dodatków, o których mowa w projektowanym art. 32 ust. 1ka i kc, dla członków kadry narodowej, którzy nie osiągnęli odpowiednich wyników sportowych. Konieczne było wprowadzenie zmian w katalogu, aby zapewnić odpowiednie stosowanie przepisów.

Pkt 8 wprowadza zmiany wyszczególnia przepisy, w których dokonuje się zmiany nazwy ewidencji „Sportowe talenty” na ewidencję „Badanie kompetencji ruchowych uczniów”, przy czym wskazany katalog nie zawiera wskazania przepisów, które są zmieniane lub uchylane na podstawie pkt 9–12.

Pkt 9 wprowadza zmianę o charakterze legislacyjno-redakcyjnym. Polega ona na przeniesienia skrótu z art. 36f ust. 1 do art. 36c ust. 4, który zgodnie z § 154 ZTP ust. 3 powinien zostać określony przy pierwszym użyciu, co stało się konieczne przez zmianę brzmienia art. 36f ust. 1 ustawy o sporcie.

Pkt 10 uchyla możliwość udostępniania danych z ewidencji klubom sportowym, związkom sportowym i PZS.

Pkt 11 uchyla możliwość udostępniania danych z ewidencji klubom sportowym, związkom sportowym i PZS co pierwotnie miało służyć identyfikacji talentów. Mając na uwadze dyskusje związane z ochroną oraz przetwarzaniem danych osobowych z ewidencji, projektowane przepisy mają na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa danych osobowych uczniów i ograniczenie ich przetwarzania. Zagregowane i zanonimizowane dane będą mogły być przekazywane wyłącznie do celów naukowo-badawczych, dydaktycznych, oświatowych lub statystycznych.

Pkt 12 przewiduje:

1. W lit. a – usunięcie możliwości dostępu do ewidencji „Badanie kompetencji ruchowych uczniów” przez osoby upoważnione przez klub sportowy, związek sportowy i PZS oraz preredagowanie przepisu w celu jego uproszczenia.
2. W lit. b — usunięcie możliwości wnioskowania o przyznanie danych dostępowych do ewidencji „Badanie kompetencji ruchowych uczniów” przez kluby sportowe, związki sportowe i PZS.
3. W lit. c – usunięcie we wniosku konieczności wskazania nazwy klubu sportowego, związku sportowego lub PZS z uwagi na ograniczenia podmiotowe dostępu do ewidencji „Badanie kompetencji ruchowych uczniów”.
4. W lit. d wprowadza się zmiany prowadzące do uproszczenia przepisów przy jednoczesnym usunięciu możliwości dostępu do ewidencji „Badanie kompetencji ruchowych uczniów” przez osoby upoważnione przez kluby sportowe, związki sportowe i PZS.

Przedmiotowa zmiana przede wszystkim ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa, integralności i poufności danych osobowych przetwarzanych w ewidencji, zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. f RODO, poprzez znaczące ograniczenie możliwości dostępu do ewidencji dla osób nieuprawnionych przez daną szkołę, które z różnych względów utraciły do tego swoje upoważnienie.

Pkt 13 dodaje nowy rozdział, który ma określać rozwiązania związane z przeciwdziałaniem przemocy i dyskryminacji w sporcie:

1. Art. 36i ust. 1 – nakłada na kluby sportowe, związki sportowe, PZS oraz spółki zarządzające ligami zawodowymi ogólną dyrektywę, która polega na podjęciu działań przez te podmioty mających na celu przeciwdziałanie przemocy, w tym przemocy psychicznej, wykorzystaniu seksualnemu, dyskryminacji i innym nadużyciom wobec zawodników i innych osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym, zwanych dalej „przemocą i dyskryminacją w sporcie”.
2. Art. 36i ust. 2 nakłada obowiązek wdrożenia dokumentów, które zapewnią standardy ochrony zawodników i innych osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym a także standardy ochrony małoletnich, wprowadzonych ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).

3. Art. 36i ust. 3 został dodany po uwzględnieniu uwagi Rzecznika Praw Dziecka wprowadzając obowiązek aktualizacji standardów, o których mowa w projektowanym art. 36i ust. 2, ujednolicając ten wymóg do wymogów określonych w art. 22c ust. 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 poz. 560).
4. Art. 36j wskazuje obowiązki klubu sportowego, związku sportowego, PZS oraz spółki zarządzającej ligą zawodową związane z przeciwdziałaniem przemocy i dyskryminacji w sporcie oraz po raz pierwszy wskazuje, w pkt 1, na podmiot, którym jest Rzecznik ochrony praw zawodników i innych osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym, zwany dalej „Rzecznikiem”. Należy przy tym jednak wskazać, że jednym z zadań tych podmiotów jest udostępnienie standardów przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie w dowolnej formie np. przez umieszczenie ich w mediach społecznościowych klubu lub przekazanie wersji drukowanej wszystkim osobom zatrudnionym, zawodnikom oraz ich rodzicom lub opiekunom, w tym na stronie internetowej, jeśli dany podmiot ją posiada.
5. Art. 36k nakłada na związki sportowe oraz PZS ogólną normę przedstawienia Rzecznikowi raportu dotyczącego występowania czynów noszących znamiona przemocy i dyskryminacji w sporcie za rok poprzedni. W założeniu, przygotowanie takiego raportu powinno spoczywać na pełnomocniku do spraw przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie, zwany dalej „Pełnomocnikiem”, w danym podmiocie (powołanie Pełnomocnika określa projektowany art. 36l).
6. Art. 36l określa zasady dotyczące obowiązku wyznaczenia Pełnomocnika wyłącznie w związku sportowym i PZS. Z uwagi na liczbę klubów sportowych oraz faktu, iż kluby należą do związków sportowych i PZS, z katalogu podmiotów zobligowanych do powołania Pełnomocnika wyłączono kluby sportowe. Do zadań Pełnomocnika powinno należeć realizowanie wszystkich czynności dotyczących przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie oraz realizowanie wszystkich zadań, w szczególności o których mowa w projektowanych art. 36i-36k. Przepis przewiduje, że Pełnomocnik ma podlegać bezpośrednio pod zarząd związku sportowego lub PZS. Dodatkowo przepis ma zapewnić dodatkową ochronę takich osób, w postaci zabezpieczenia Pełnomocnika przed rozwiązaniem stosunku pracy lub zmianą warunków pracy (jeżeli Pełnomocnik jest pracownikiem podmiotu) lub zmiany lub rozwiązania umowy cywilnoprawnej (jeżeli Pełnomocnik będzie powołany spośród osób, z którymi dany podmiot współpracuje na

podstawie umowy innej niż umowa o pracę). W takim przypadku związek sportowy lub PZS powinni powiadomić Rzecznika o planowanych zmianach osobowych Pełnomocnika. Rozwiązanie stosunku pracy lub zmiana warunków pracy (lub zmiany w zakresie umów cywilnoprawnych) powinno nastąpić wyłącznie po uzyskaniu pozytywnej opinii Rzecznika co do takiej zmiany. Projektowane przepisy mają na celu zabezpieczenie pozycji Pełnomocnika w związku sportowym i PZS i mają na celu chronić niezależność tego Pełnomocnika przy wykonywaniu ustawowych obowiązków. Wprowadzono również zabezpieczenie w postaci milczącego załatwienia sprawy, w przypadku, w którym Rzecznik nie wyda w terminie 30 dni opinii o takich zmianach. W takim przypadku brak opinii Rzecznika będzie traktowany jako akceptacja na dokonanie zmian w stosunku pracy, warunków pracy albo umowy cywilnoprawnej w zakresie Pełnomocnika. Projektowany ust. 6 stanowi ogólną normę, do informowania Rzecznika przez związek sportowy lub PZS w przypadku wyznaczenia Pełnomocnika, aby Rzecznik zawsze posiadał aktualne informacje teleadresowe do Pełnomocników – w celu zapewnienia możliwości bezpośredniego kontaktu.

7. Art. 36m wprowadza sankcję, podobną jak w projektowanym art. 9a ust. 4, dla:
  - a) klubu sportowego, związku sportowego, PZS oraz spółki zarządzającej ligą zawodową – w przypadku braku przyjęcia standardów ochrony zawodników i innych osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym oraz standardów ochrony małoletnich,
  - b) związku sportowego oraz PZS – w przypadku nieustanowienia Pełnomocnika – która polega na uniemożliwieniu finansowania lub dofinansowania przez podmioty do tego uprawnione.
8. Art. 36n konstytuuje Rzecznika, który ma działać przy ministrze właściwym ds. kultury fizycznej, który ma nadzorować całokształt działań przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie. Ust. 3 wskazuje katalog zadań, którymi ma zajmować się Rzecznik. Z uwagi na mnogość potencjalnych kategorii działań i zadań, wydaje się zasadne pozostawienie katalogu otwartego, co pozwoli na kreatywne podejście Rzecznika w celu przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie, zapewniając jednak szeroki zakres zadań minimalnych.
9. Art. 36o przyznaje w założeniu kompetencje, aby występować w niektórych postępowaniach po stronie pokrzywdzonego. Przewiduje się, że Rzecznik w sprawach cywilnych będzie mógł występować po stronie pokrzywdzonego sportowca na prawach

prokuratora, natomiast w sprawach o przestępstwa oraz o wykroczenia wymienione w rozdziale 5 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – na prawach przysługujących prokuratorowi. Projektowane przepisy mają na celu zapewnić wsparcie osób pokrzywdzonych przy dochodzeniu swoich praw chronione oraz uzyskają potrzebne im wsparcie. Rzecznik będzie pełnił *de facto* funkcję ombudsmana sportowców i osób działających w sporcie.

10. Art. 36p projektuje zakres działań, które Rzecznik powinien podejmować w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 36n.
11. Art. 36q określa konieczne zadania z zakresu edukacji, w tym szkoleń dotyczących problematyki zapobiegania przemocy i dyskryminacji w sporcie, które ma przeprowadzać dla klubów sportowych, związków sportowych, PZS oraz innych podmiotów działających w obszarze kultury fizycznej i sportu, ze szczególnym uwzględnieniem szkoleń dla opiekunów małoletnich uczestników sportu oraz Pełnomocników.
12. Art. 36r wprowadza mechanizm raportowania ministrowi właściwemu ds. kultury fizycznej w zakresie występowania czynów noszących znamiona przemocy i dyskryminacji w sporcie. Raport taki będzie również udostępniany publicznie na stronie podmiotowej BIP.
13. Art. 36s przyznaje Rzecznikowi kompetencję do ogłaszania na stronie podmiotowej BIP zaleceń dotyczących zasad przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie. Zalecenia mają określać kierunki podejmowanych działań przez podmioty działające w obszarze kultury fizycznej i sportu, które mają w szczególności przeciwdziałać przemocy i dyskryminacji w sporcie oraz promować zasady równego traktowania w sporcie.
14. Art. 36t uprawnia Rzecznika do przeprowadzenia kontroli w PZS. Kontrole polegają w szczególności na obowiązku sprawdzenia, czy PZS wprowadziły standardy ochrony zawodników i innych osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym oraz standardy ochrony małoletnich, a także czy realizują obowiązek uzyskania informacji z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Ponadto, Rzecznik może przeprowadzać kontrolę w przypadku

otrzymania zgłoszenia o zdarzeniu mogącym nosić znamiona przemy i dyskryminacji w sporcie. Wprowadzenie fakultatywnego przeprowadzenia kontroli ma na celu zapobieżenie sytuacji, w której będą składane wnioski, które będą miały na celu sparaliżowanie prac Rzecznika, jednak co do zasady Rzecznik będzie podejmował wszystkie zasadne wnioski o przeprowadzenie takiej kontroli. Do samej kontroli będzie stosować się przepisy ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

15. Art. 36u określa status Rzecznika. Rzecznika będzie powoływał minister właściwy ds. kultury fizycznej na pięcioletnią kadencję, przy czym ta sama osoba nie powinna pełnić tej funkcji przez dwie kolejne kadencje. Przepis w ust. 4 zabezpiecza również sytuację Rzecznika na wypadek upływu kadencji – w tej sytuacji Rzecznik pełni obowiązki do dnia powołania następcy.
16. Art. 36v wskazuje wymagania, które są niezbędne, aby zostać Rzecznikiem, a także wskazuje na ograniczenia, które zapewnią bezstronność i niezależność Rzecznika.
17. Art. 36w przewiduje okoliczności:
  - 1) wygaśnięcia kadencji Rzecznika;
  - 2) odwołania Rzecznika przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej;
  - 3) zapewnienie działalności organu na wypadek wygaśnięcia kadencji Rzecznika – w takie sytuacji, jego obowiązki ma przejąć zastępca Rzecznika.
18. Art. 36x określa organizację Rzecznika, który wykonuje swoje zadania przy pomocy zastępcy Rzecznika oraz biura. Na stanowisko zastępcy Rzecznika będzie mogła być powołana osoba, która spełnia wymagania jak na Rzecznika. Ma to na celu właściwe działanie organu, w przypadku wygaśnięcia kadencji Rzecznika. Ponadto, obsługę Rzecznika zapewni urząd obsługujący ministra właściwego do spraw kultury fizycznej. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej na wniosek Rzecznika będzie nadawał statut, który określi organizację biura Rzecznika.
19. Art. 36y wprowadza przepis, który wskazuje, że Rzecznik będzie administratorem danych osobowych, w szczególności danych szczególnej kategorii, które Rzecznik uzyska w trakcie realizowanych przez siebie zadań. W szczególności może to dotyczyć naruszeń związanych z: płcią, rasą, pochodzeniem etnicznym, narodowością, religią, wyznaniem, światopoglądem, niepełnosprawnością, wiekiem lub orientacją seksualną, oraz będzie konieczne do występowania w imieniu stron w postępowaniach, w tym na wniosek stron.

Pkt 14 przewiduje możliwość dodania przepisu art. 38a, który umożliwi korzystanie przez sędziego sportowego z ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego w przypadku wykonywania wszystkich zadań związanych z prowadzeniem współzawodnictwa sportowego organizowanego. Oznacza to, że ochrona ta będzie się rozciągać nie tylko na prowadzenie współzawodnictwa sportowego, ale również na pozostałe okoliczności związane z tym współzawodnictwem sportowym, w szczególności dojazd sędziego sportowego na miejsce wydarzenia oraz związany z tym powrót lub okoliczności sporządzenia protokołu po danym wydarzeniu. Takie rozwiązanie powinno skutecznie odstraszyć osoby agresywne w stosunku do sędziów sportowych z uwagi na szczególną ochroną prawną, której podlegają funkcjonariusze publiczni. Jednocześnie takie rozwiązanie pozwoli uniknąć próby definiowania osoby sędziego sportowego. Odejście od definiowania pojęć było jednym z powodów wdrożenia ustawy o sporcie, dlatego podjęcie próby zdefiniowania takiej osoby wydaje się niezasadne.

Pkt 15 przewiduje:

1. Lit. a doprecyzowuje zakres spraw zawartych w art. 45a, tj. w których Trybunał Arbitrażowy rozstrzyga spory wynikające z zaskarżenia ostatecznych decyzji dyscyplinarnych PZS, wskazując również decyzje w sprawach związanych z przemocą i dyskryminacją w sporcie. Rozszerzenie katalogu poprzez doprecyzowanie jest wynikiem wprowadzanych projektem zmian.
2. Lit. b. uwzględnia uwagę Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim poprzez możliwość zapewnienia Trybunałowi źródeł finansowania działalności orzeczniczej Trybunału realizowanej poprzez rozpoznawanie i rozstrzyganie sportowych spraw dyscyplinarnych.

Pkt 16 zmienia art. 45b:

1. Ust. 3, który dotyczy regulaminu dyscyplinarnego. Zmiana polega na konieczności wskazania w regulaminie dyscyplinarnym, oprócz dotychczasowych wymagań dodatkowych zasad odpowiedzialności dyscyplinarnej członków władz PZS, pracowników PZS oraz innych niż pracownicy osób współpracujących z PZS, w tym biorących udział w organizacji lub prowadzeniu współzawodnictwa sportowego przez PZS, w szczególności zawodników, sędziów sportowych, trenerów i instruktorów sportu – za czyny noszące znamiona przemocy i dyskryminacji w sporcie.

2. Dodaje się ust. 6 i 7 w postaci dodania katalogu kar dyscyplinarnych za czyny związane z przemocą i dyskryminacją w sporcie. Katalog ten odnosi się do możliwości orzeczenia kar obecnie wskazanych w ustawie o sporcie, dodając możliwości zakazu: pełnienia funkcji w PZS, zakazu pełnienia funkcji delegata, pełnienia funkcji sędziego sportowego, trenera lub instruktora sportu a także pozbawienie zawodnika prawa do powoływania do kadr narodowych i olimpijskich lub paralimpijskich. Projektowany ust. 7 wskazuje, że nowe kary można orzec jako zakaz lub pozbawienie prawa na czas określony lub bezterminowo – w zależności od gatunku przewinień dyscyplinarnych.

Art. 2 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe:

Zmiana ustawy polega na dodaniu Rzecznika i zastępcy Rzecznika do katalogu osób, których obowiązują zasady wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe – na wzór Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Art. 3 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne:

Projektowana wynika z konieczności uwzględnienia uwag Rzecznika Praw Dziecka. W opinii projektodawcy zasadne jest dodanie Rzecznika do listy podmiotów składających oświadczenie majątkowe Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego.

Art. 4 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012:

Wobec zrealizowania założeń ustawy z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, projekt uchyla przepis zawierający obowiązek corocznego przedstawiania przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej sprawozdań z realizacji przedsięwzięć Euro 2012.

Art. 5 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych

Projektowany ust. 1 przepisy mają charakter porządkujący. Przewidują zmianę w art. 86 ust. 3 pkt 2 poprzez zastąpienie obecnego zapisu - „art. 117 ust. 1 pkt 4b” wyrazami „art. 117 ust. 1 pkt 4ba”. Powyższa zmiana ma na celu usunięcie nieprawidłowego odniesienia, przez dostosowanie ww. przepisu do aktualnego brzmienia art. 117 ust. 1 pkt 4ba ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146).

Art. 6 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej

Zmiana w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej jest niezbędna z uwagi na zmianę nazwy ewidencji „Sportowe Talenty” na ewidencję „Badanie kompetencji ruchowych uczniów”.

Art. 7 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe

Zmiana w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe jest niezbędna z uwagi na zmianę nazwy ewidencji „Sportowe Talenty” na ewidencję „Badanie kompetencji ruchowych uczniów”.

Przepisy końcowe:

Art. 8 – Przepis dostosowujący, który tworzy nowy organ Rzecznika.

Art. 9 – Przepis dostosowujący, który nakłada na Rzecznika obowiązek przedstawienia pierwszego raportu dotyczącego występowania czynów noszących znamiona przemocy i dyskryminacji w sporcie.

Należy wskazać, że celem odrębnego uregulowania sankcji w art. 10 projektu nie jest określenie samego kształtu ograniczeń działania członków organów polskiego związku sportowego, gdyż wynika on już z nowelizacji zakazów określonych w art. 11 ustawy, a wskazanie trybu i procedury dającej możliwości osobom pełniącym funkcje w zarządzie polskiego związku sportowego na dostosowanie swej działalności do nowych wymogów. W tym zakresie zobowiązanie tych osób do rezygnacji jest wystarczające

Art. 10 – przepis przejściowy, który dostosowuje zasady członkostwa w zarządzie PZS oraz nakłada odpowiednie obowiązki na PZS w związku z dodaniem art. 9 ust. 3b do ustawy o sporcie – w celu zagwarantowania poprawnej realizacji projektowanych przepisów.

Art. 11 – Przepis przejściowy, który nakłada na kluby sportowe, związki sportowe oraz PZS konieczność dostosowania statutów oraz regulaminów do wymagań projektu w terminie 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, w szczególności, aby PZS mogły mieć zapewniony okres na zmianę statutu w celu przeprowadzenia nowych wyborów w tych podmiotach, aby dostosować składy zarządów do wymogów kwoty płci – aby utrzymać możliwość zapewnienia finansowania. Zmiany wskazanych dokumentów będą również konieczne w celu umożliwienia działalności Pełnomocników w związkach sportowych i PZS. Ponadto wskazany okres dotyczy

również konieczności dostosowania działalności wszystkich podmiotów w celu przyjęcia standardów przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie, w tym standardów ochrony zawodników i innych osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym, a także standardów ochrony małoletnich. Wyznaczony okres celowo został określony na stosunkowo krótki, z uwagi na doniosłość problematyki, której dotyczy oraz ma zmotywować wskazane podmioty do podjęcia wzmożonego wysiłku w celu realizacji założeń projektu.

Art. 12 – Przepis przejściowy, który ma na celu zapewnienie jego realizacji od kolejnej kadencji następującej po kadencji trwającej w dniu zmiany statutu przez PZS. Przepis ten ma na celu zachowanie ciągłości obowiązywania przepisów, aby projektowane przepisy dotyczyły nowych, kolejnych kadencji po zmianach statutów.

Art. 13 – Przepis przejściowy, który ma na celu zagwarantować, żeby praktyka dotycząca jednolitych zasad przekształcania związków sportowych w PZS była stosowana również do wniosków o wpis do KRS złożonych przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 14 – Przepis przejściowy, który nakłada na organy stanowiące jest obowiązek dostosowania uchwał określających szczegółowe zasady, tryb przyznawania i pozbawiania oraz rodzaje i wysokość stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe. Ma to na celu jak najszybsze zapewnienie odpowiedniego stosowania przepisów dotyczących stypendiów dla kobiet w okresie ciąży oraz po urodzeniu dziecka na zasadach analogicznych jak dla stypendiów sportowych przyznawanych przez ministra, o których mowa w nowym brzmieniu art. 32 ust. 6 ustawy o sporcie, jednocześnie zapewniając jest odpowiedni czas na przeprowadzenie analiz poprzedzających proces legislacyjny.

Art. 15 – Przepis przejściowy, który utrzymuje czasowo w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie dotychczasowych przepisów upoważniających na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Z uwagi na fakt, że przepisy wykonawcze wydawane są w formie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zastosowano konstrukcję hybrydową przepisu, która nie określa jednoznacznie terminu wydania nowych przepisów wykonawczych. Uzasadnione jest to faktem, iż przepisy ustawowe nie powinny wywierać wpływu i nacisku na najwyższy organ władzy wykonawczej w zakresie konieczności wydania nowych przepisów wykonawczych w narzuconym ogólnie terminie. Aby zapewnić jednak możliwość prawidłowego funkcjonowania Rzecznika projekt w ust. 2 przewiduje odpowiednie stosowanie przepisów

wykonawczych, które określają zasady wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego, na wzór Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, poprzez ich literalne zastosowanie w przepisie przejściowym. Wydaje się, że projektowany przepis w obecnym brzmieniu nie wchodzi w kompetencje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, jednocześnie należycie regulując kwestię przejściowego stosowania przepisów.

Art. 16 – Zgodnie z wymogami określonymi w art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) projekt określa maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań Rzecznika w kolejnych dziesięciu latach, organ właściwy do monitorowania wykorzystania limitu wydatków oraz organ właściwy do wdrożenia mechanizmu korygującego wraz z określeniem tego mechanizmu korygującego.

Art. 17 – Przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. z wyjątkiem przepisów dotyczących zmiany ewidencji „Sportowe Talenty” na ewidencję „Badanie kompetencji ruchowych uczniów”, uchylenia obowiązku przedstawiania przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej sprawozdań z realizacji przedsięwzięć Euro 2012 oraz w zakresie doprecyzowania przepisu o przekształceniach związków sportowych w PZS.

IV. INFORMACJE DODATKOWE

Nie przewiduje się konieczności zmiany przepisów wykonawczych do ustawy o sporcie.

Konsultacje społeczne trwały od 18 marca 2024 r. do 22 kwietnia 2024 r., jednak uwagi zgłaszane po tym terminie również były rozpatrywane i uwzględnione w projekcie ustawy. Projekt podlegał także uzgodnieniom międzyresortowym i opiniowaniu.

Projekt nie wpływa na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt zostanie zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.